

at faste Skylden for, at Skoleloven strandede, over paa de andre Partier. Dette viser, at der har været og formodentlig endnu er en Chance for Lovens Gennemførelse. Det, at intet Parti vil paatage sig Skylden for at have hindret Loven, viser, at der har været ikke ringe Mulighed for at faa den vedtagen. Nu er jo dette, saaledes som den højtærede Minister har søgt at gøre, at lægge Skylden og Ansvaret over paa dette Tings Flertal, det er noget, som man kan lade sin Presse og sin Generalkorrespondent skrive, og det er noget, som man til Nød maaste ogsaa kan sige paa et Bælgermøde eller ved en Middag. Men naar vi staa her i Salen, hvor der ikke er en, som ikke kender Sammenhængen, saa kan det ikke nytte at ville lege Kispus med hinanden. Den virkelige Sammenhæng er jo den, at der inden for begge Ting, og formodentlig inden for alle Partier var adskillige, der nærede Betænk- ligheder ved Forslaget af finansielle Hensyn. Det vilde jo være ganske umuligt andet. Et Forslag, som medfører paa en Gang en vedvarende forøget Udgift for Statskassen af 1½ Mill. Kr., det er sandelig en Ting, som man ikke til daglig springer paa uden videre. Forslag af langt, langt mindre finansiell Rækkevidde have foranlediget ganske anderledes Overvejelse og Indvending. Men ved Siden heraf var Stillingen den, at det er saa sikkert som noget, at til sidst vilde Skolelovsforslaget alligevel være blevet vedtaget under overvejende Tilslutning af Medlemmer fra alle Partier, saafremt der paa Ministerens Plads havde staaet en Mand, som foruden at have de bedste Hensigter — hvilket jeg intet Øjeblik betvivler, at han har haft — tillige havde besiddet blot nogen- lunde Indflydelse og Myndighed inden for sit eget Parti. — Og nu de andre Love, f. Eks. dem, der høre under Indenrigsmini- sterens, det er jo de fleste af dem. De For- slag, der bringes frem ved privat Initiativ her i Tinget, kunne ingen Begne komme. Det gik i Fjor endogsaa saa vidt, at den højtærede Indenrigsminister vægrede sig ved at konferere med Folketingsudvalg, en Op- træden, som jeg ikke mindes noget Side- stykke til, selv fra den hidtligste Konfliktstid. Og de Love, som Ministeren selv forelægger, ere for en stor Del af en saa reaktionær Bestaffenhed, at det fuldt vel vides, at de ere uigennemførlige her i Tinget. Man vedbliver fra Aar til Aar — og det samme gentager sig atter i dette Aar — ensformigt her at forelægge ordret de samme umulige Forslag. Aldrig ser man et Spor af en ny Tanke, aldrig er der gjort et Forsøg paa

at finde en ny Løsning, en ny Vej, ad hvil- ken man kunde komme frem.

Saa er der jo endelig, siden vi vare samlede her i Fjor, sket indgribende person- lige Forandringer i Ministeriet. Den tid- ligere Krigsminister var allerede i forrige Samling faktisk at betragte som afgaaet. Men siden da har Ministeriet yderligere mistet to Mænd, om hvem jeg vistnok tør sige, at de vare Ministeriets betydeligste Mænd, selvsølgelig næst efter Ministeriets Chef. Afdøde Minister Ingerslev var en Mand, der havde sine Fejl og Mangler — det have jo maaste næsten de fleste af os; men vi kunne sikkert være enige om, at han var en Mand, som med stor politisk Øvelse og Erfaring forenede en sjælden og højt værdis- fuld Evne til at hidføre Samvirken mellem Partierne, ligesom han gennemgaaende fandt personlig Sympati ogsaa hos politiske Mod- standere. Det er betegnende, at den eneste Lov af større Rækkevidde, som blev gennem- ført i Fjor, og det en Lov, som tilmed var en ret filden og vanskelig Lov, blev gennem- ført just af denne Minister endnu saa Dage før hans Død. Hvad angaar den afgaaede Justitsminister, da havde han jo i den politi- ske Strid haft en langt mere fremstødt Stilling; men der er ingen, som ikke fuldt anerkender hans overlegne Intelligens, lige- som enhver kunde se, at den store og beret- tige Anseelse og Myndighed, han bejad inden for sit eget Parti, endnu kastede en Glans af Autoritet over Ministeriet. Af de tre ny Ministre er der kun en, som over- hovedet har nogen politisk Fortid. Om denne Fortid tror jeg ikke, der er andet at sige, end at den helt igennem under den politiske Strid har været saa langt yderst ude paa den yderste Fløj, som det har været muligt at komme — og maaste endda et lille Stykke til. De to andre Ministre have ingen politi- sk Fortid; kun een af dem har hidtil haft Lejlighed til at sige noget. Den ærede Landbrugsminister har ogsaa holdt sin Døns- tale, og med hvilken usædvanlig Virkning vide vi alle. Den fremtalte fra Ministeriets Chef den mærkelige Erklæring, at hvorvidt denne Minister er heldig eller ikke heldig i at udtrykke sine Meninger, er et Spørgsmaal „af mindre Interesse“.

Jeg vender tilbage til mit Udgangs- punkt. — Med hvilke Forhaabninger kunne vi staa her i Dag? Hvad kunne vi vente os af Ministeriets Medvirning? Da vi stod her i Dag for et Aar siden, havde vi ingen Tvivl om Ministeriets gode Vilje, og vi haabede, at det ogsaa maatte vise sig i Be- siddelse af god Evne. Alt, hvad der er pas-